

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 21.12.1999 56. vuosikerta Numero 7 Sivu 2

Urho on satoisa ja talvenkestävä kotimainen syysvehnälaajike

TAPIO JUUTI, Boreal Suomen Kasvinjalostus

Urho on uusi, erittäin satoisa ja hyvin talvehtiva syysvehnälaajike. Sen korsi on keskimittainen ja luja, valkuaispitoisuus korkea ja sakolukuominaisuudet hyvät. Leivontalaatu on nykyisin maassamme viljeltävien syysvehnälaajikkeiden tasoa.

Urho polveutuu 1960-luvulla tehdystä risteytyksestä Nisu x Tûitsin no 1. Nisu on valinta suomalaisesta Vakka-syysvehnästä ja se on talvenkestävä, satoisa, lujakortinen, myllytys- ja leivontaominaisuuksiltaan sekä tähkäidännänkestävyydeltään hyvä. Tûitsin no 1 oli neuvostoliittolainen, matala, tanakka ja tummanvihreä syysvehnä.

Virallisissa lajikekokeissa Urho on kulkenut vuoteen 1995 saakka linjatunnuksella Jo 5454 ja sen jälkeen Bor 5454. Urho merkittiin kasvilajikerekisteriin huhtikuussa 1999 ja hyväksyttiin Suomen kasvilajikeluetteloon tänä vuonna. Urhon lajikeoikeudet omistaa Boreal Suomen Kasvinjalostus.

Satoisa ja talvenkestävä

Urhon kasvu-aika kylvöstä keltatuleentumisasteelle on virallisissa kokeissa ollut keskimäärin 336 päivää, mikä on viljelyoloihimme sopiva ja sama kuin valtalajike Auran. Aikaisuusluokassaan Urho on erittäin satoisa. 1. ja 2. viljelyvyöhykkeellä se on ollut yhtä pitkän kasvuajan vaativaa Auraa keskimäärin 11 prosenttia ja 5 päivää myöhäisempää Tryggveä 6 prosenttia satoisampi. Vain 5 päivää Urhoa myöhäisempi Gunbo on ollut 1.vyöhykkeellä hieman Urhoa satoisampi, mutta 2. vyöhykkeellä Urhoa huonompi. Urhon talvenkestävyys on erittäin hyvä. Lajike viihtyy hyvin eri maalajeilla ja varsinkin karkeilla kivennäismailla ja savilla.

Korsiominaisuudet ja taudinkestävyys

Urhon korsi on keskimittainen ja luja, samanmittainen kuin Auralla ja selvästi lujempi kuin muilla kotimaisilla lajikkeilla. Korren lujuuden vuoksi Urho on lakoutunut 17 prosenttiyksikköä vähemmän kuin Aura ja 4 prosenttia vähemmän kuin Ramiro.

Urhon kestävyys syysvehnän tauteja vastaan on viljelyssä olevien syysvehnälaajikkeiden keskitasoa. Lajike näyttää kestävänsä lumihometta Auran tavoin ja muita lajikkeita paremmin. Härmän ja ruskolaikun kestävyys on samaa luokkaa kuin Ramiron ja hieman parempi kuin Auran.

Keltaruostetta Urho kestää yhtä hyvin kuin Ramiro ja Auraa paremmin.

Sakoluku ja laatu

Viljelyoloissamme lajikkeen hyvä sakoluku on korkea ja kestävä eli pysyvä korjuun viivästyessä. Urhon sakolukuominaisuudet ovat hyvät. Urhon sakoluku 1 on ollut syysvehnälaajikkeidemme korkein ja pysynyt muiden lajikkeiden sakolukua korkeammalla korjuun viivästyessä (sakoluku 3).

Urhon jyvä on keskikokoinen. Virallisissa kokeissa tuhannen jyvän paino on ollut keskimäärin 39,3 grammaa. Urhon hehtoliträn paino on sama kuin Auran eli keskimäärin 77,7 kiloa. Jauhosaanto on ollut 58,6 prosenttia eli yhtä paljon kuin Ramirolla ja hieman vähemmän kuin Auralla, Tryggvellä ja Gunbolla.

Urhon valkuaispitoisuus on syysvehnälle korkea. Virallisissa kokeissa se on ollut sama kuin Auran ja Ramiron, 0,8 prosenttiyksikköä Tryggveä ja 0,9 prosenttiyksikköä Gunboa korkeampi. Myös sitkoa on paljon, saman verran kuin Ramirossa ja enemmän kuin muissa lajikkeissa. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tekemissä koeleivonnoissa Urhon leivontalaatu on ollut nykyisten lajikkeiden välillä. Leivän tilavuus on ollut keskitasoa eli suurempi kuin Ramiron ja Gunbon, mutta pienempi kuin Auran ja Tryggven. Leivän rakenne ja kimmoisuus vastaavat muita syysvehnälaajikkeitamme. Urhon leivontalaatu näyttää olevan heikompi kuin Auran, mutta muiden lajikeluettelon lajikkeiden tasoa ja sopivan niiden tavoin leipävehnäksi. Urhoa suositellaan viljeltäväksi koko 1. vyöhykkeellä ja 2. vyöhykkeen syysvehnän viljelyyn soveltuvilla paikoilla.

Lisätietoja:
sähköposti tapio.juuti@mtt.fi
puhelin 040 540 9192.